

AZ EURÓPA TANÁCS
1949. május 5-én, Londonban aláírt
és az Európa Tanács Főtitkárának
1951. május 22-i, 1951. december 18-i,
1953. május 4-i, 1958. május 30-i, 1961. november
3-i, 1963. május 6-i, 1965. május 24-i, 1970. október
14-i, 1971. február 17-i, 1974. december 9-i,
1976. október 2-i, 1978. január 9-i, 1978. január 20-i,
és 1978. november 27-i jegyzőkönyvei szerint
módosított
ALAPSZABÁLYA

A Belga Királyság, a Dán Királyság, a Francia Köztársaság, az Ír Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Holland Királyság, a Norvég Királyság, a Svéd Királyság és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság kormánya,

Abban a meggyőződésben, hogy az igazságosságon és a nemzetközi együttműködésen alapuló béke megszilárdítása létfontosságú az emberi társadalom és a civilizáció fenntartása szempontjából;

Rendíthetetlenül ragaszkodván a népek közös örökségét alkotó szellemi és erkölcsi értékekhez, amelyek az egyéni szabadság, a politikai szabadság és a jog uralma igazi forrásai, olyan elveké, amelyek minden igazi demokrácia alapjául szolgálnak;

Abban a hitben, hogy ennek az eszménynek a fenntartása és fokozatos érvényre juttatása, valamint a gazdasági és szociális haladás előmozdítása érdekében, a hasonló felfogású európai országok között szorosabb egység kialakítására van szükség;

Tekintettel arra, hogy e szükségességnek és népeik kifejezett törekvéseinek megfelelőleg szükség van haladék nélkül egy olyan szervezet létrehozására, amely az európai országokat szorosabb szövetségbe fogja össze;

Következésképpen elhatározták az Európa Tanács létrehozását, amely kormányképviselők Bizottságából és a Tanácskozó Közgyűlésből áll és e célból elfogadták a jelen Alapszabályt.

I. fejezet

Az Európa Tanács célja

1. cikk

a) Az Európa Tanács célja, hogy szorosabb egységet teremtsen a tagjai között avégből, hogy biztosítsa és előmozdítsa a közös örökségüket alkotó eszményeket és elveket és könnyítse gazdasági és szociális haladásukat.

b) Erre a célra szolgál a Tanács szervei keretében a közös érdekű kérdések megtárgyalása, megállapodások kötése és közös lépések tétele gazdasági, szociális, kulturális, tudományos, jogi és igazgatási téren, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok fenntartása és fejlesztése terén.

c) A tagállamoknak az Európa Tanács munkájában való részvétele nem érinti az Egyesült Nemzetek Szervezetében és más olyan nemzetközi szervezetek tevékenységében való közreműködésüket, amelyeknek részesei.

d) A nemzeti védelem kérdései nem tartoznak az Európa Tanács hatáskörébe.

II. fejezet

A tagság

2. cikk

Az Európa Tanács tagállamai a jelen Alapszabály részesei.

3. cikk

Az Európa Tanács valamennyi tagállama elismeri a jog uralmának az elvét és azt az elvet, hogy a joghatósága alá tartozó minden személy részesül az emberi jogokban és az alapvető szabadságokban. Minden tagállam kötelezi magát, hogy őszintén és tevékenyen együttműködik az I. fejezetben meghatározott cél megvalósításában.

4. cikk

A Miniszterek Bizottsága meghívhat tagként az Európa Tanácsba minden olyan európai államot, amely képes és hajlandó elfogadni a 3. cikk rendelkezéseit. Minden, ily módon meghívott állam az Európa Tanács tagállama lesz, mielőtt a jelen Alapszabályhoz való csatlakozási okmányát a Főtitkárnál letétbe helyezte.

5. cikk

a) Különleges esetekben a Miniszterek Bizottsága meghívhat társult tagként az Európa Tanácsba minden olyan európai országot, amely képes és hajlandó teljesíteni a 3. cikk rendelkezéseit. Minden ily módon meghívott ország az Európa Tanács társult tagja lesz, mielőtt a jelen Alapszabályra vonatkozó elfogadási okmányát letétbe helyezte a Főtitkárnál. A társult tagok azonban csak a Tanácskozó Közgyűlésen képviselhetik magukat.

b) A jelen Alapszabályban használt „tagállam” kifejezés magában foglalja a társult tagokat is azzal a kivétellel, hogy utóbbiak nem képviselhetik magukat a Miniszterek Bizottságában.

6. cikk

Mielőtt a fenti 4. és 5. cikkben említett meghívást elküldené, a Miniszterek Bizottsága megállapítja azoknak a képviselőknek a számát, amelyre a javasolt tagállam a Tanácskozó Közgyűlésben jogosult lesz és az arányos pénzügyi hozzájárulásának mértékét.

7. cikk

A Főtitkárhoz intézett bejelentéssel bármely tagállamnak jogában áll az Európa Tanácsból kilépni. Amennyiben a bejelentés a folyó pénzügyi év első kilenc hónapja során történik, a kilépés ugyanazon év végén válik hatályossá. Ha a bejelentés a pénzügyi év utolsó három hónapjában történik, a kilépés a következő pénzügyi év végén lép hatályba.

8. cikk

Amennyiben az Európa Tanács egy tagállama súlyosan megsérti a 3. cikk rendelkezéseit, képviseleti joga felfüggeszhető, és a Miniszterek Bizottsága felkérheti, hogy a 7. cikkben foglaltak szerint jelentse be kilépését. Ha az illető tagállam a felszólításnak nem tesz eleget a Bizottság elhatározhatja, hogy az illető állam tagsága a Bizottság által megállapított időpontban megszűnt.

9. cikk

Ha valamely tagállam nem tesz eleget pénzügyi kötelezettségének, a Miniszterek Bizottsága felfüggeszheti a Bizottságban és a Tanácskozó Közgyűlésen való képviseleti jogát addig, ameddig az említett kötelezettségét nem teljesíti.

III. fejezet

Általános rendelkezések

10. cikk

Az Európa Tanács szervei:

(i) a Miniszterek Bizottsága

(ii) a Tanácskozó Közgyűlés.

Mindkét szervnek az Európa Tanács Titkársága segédkezik.

11. cikk

Az Európa Tanács székhelye Strasbourg.

12. cikk

Az Európa Tanács hivatalos nyelve angol és francia. A Miniszterek Bizottsága és a Tanácskozó Közgyűlés ügyrendje határozza meg az egyéb nyelvek használatának körülményeit és feltételeit.

IV. fejezet

A Miniszterek Bizottsága

13. cikk

A Miniszterek Bizottsága az az illetékes szerv, amely az Európa Tanács nevében a 15. és 16. cikknek megfelelően eljár.

14. cikk

Minden tagállam egy képviselőt küldhet a Miniszterek Bizottságába és minden képviselő egy szavazati joggal rendelkezik. A Miniszterek Bizottsága tagjai a tagállamok külügyminiszterei. Akadályoztatása esetén, vagy ha azt egyéb körülmények indokolják, helyébe helyettes jelölhető ki, aki - ha csak lehetséges - a Kormány tagja legyen.

15. cikk

a) A Miniszterek Bizottsága a Tanácskozó Közgyűlés javaslatára vagy saját kezdeményezésére megvizsgálja az Európa Tanács célja előmozdítására alkalmas lépéseket, ideértve szerződések és megállapodások kötését és meghatározott kérdésekre vonatkozólag a Kormányok részéről közös politika elfogadását. Döntéseiről a főtitkár tájékoztatja a tagállamokat.

b) Adott esetben a Miniszterek Bizottsága döntései ajánlás formájában továbbíthatók a kormányokhoz. A Bizottság felhívhatja a tagállamok kormányait, hogy értesítsék az ajánlás alapján tett lépésekről.

16. cikk

A Miniszterek Bizottsága - a 24., 28., 30., 32., 33. és 35. cikkeiben a Tanácskozó Közgyűlésnek fenntartott hatáskörök érintése nélkül - kötelező érvénnyel dönt az Európa Tanács minden belső szervezeti és elrendezési kérdésében. Ennek érdekében, szükség szerint pénzügyi és szervezeti szabályzatot fogad el.

17. cikk

A Miniszterek Bizottsága tanácsadó és szakértői bizottságokat és testületeket küldhet ki meghatározott célokra, saját belátása szerint.

18. cikk

A Miniszteri Bizottság megállapítja ügyrendjét, amely egyebek között, a következőket határozza meg:

- (i) a határozatképességet;
- (ii) az Elnök kinevezésének módját és megbízásának időtartamát;
- (iii) a napirend összeállításának, valamint a határozati javaslatok benyújtásának módját; és
- (iv) a 14. cikknek megfelelően kijelölt helyettesek bejelentésének módját.

19. cikk

A Miniszterek Bizottsága a Tanácskozó Közgyűlésnek minden ülészakán benyújtja a tevékenységéről készült jelentéseket, csatolva hozzá a megfelelő dokumentumokat.

20. cikk

a) A Miniszterek Bizottsága határozatait a szavazó képviselők egyhangú szavazatával és a Bizottságban helyet foglalni jogosult képviselők többségével hozza meg az alább felsorolt fontos ügyekben:

- (i) a 15. b) cikk alatti ajánlások;
- (ii) a 19. cikk alatti kérdések;
- (iii) a 21. cikk a) és b) cikk alatti kérdések;
- (iv) a 33. cikk alatti kérdések;
- (v) az 1. d), 7., 15., 20. és 22. cikk módosítására vonatkozó ajánlások; és
- (vi) minden olyan más kérdés, amelyre vonatkozólag a bizottság - az alatti d) bekezdésnek megfelelően - úgy határoz, hogy abban - fontosságára tekintettel - egyhangú szavazásra van szükség.

b) Az ügyrendet, illetve a pénzügyi és szervezeti szabályzatot érintő kérdésekről a Bizottságban helyet foglalni jogosult képviselők egyszerű többségi szavazással hozhatnak határozatot.

c) A Bizottság 4. és 5. cikk szerinti határozatait a Bizottságban helyet foglalni jogosult képviselők kétharmados szótöbbséggel fogadják el.

d) A Bizottság minden egyéb határozatát a leadott szavazatok kétharmados többségével és a Bizottságban helyet foglalni jogosult képviselők kétharmados többségével hozza, ideértve a költségvetés elfogadására, az ügyrendre, a pénzügyi és szervezeti szabályzatra, a jelen Alapszabályzat Cikkeinek a fenti a) (v) bekezdésében nem említett módosítását célzó ajánlásokat, és az arra vonatkozó határozatokat, hogy kétség esetében ennek a Cikknek melyik bekezdése alkalmazandó.

21. cikk

a) Amennyiben a Miniszterek Bizottsága másképp nem dönt, a Bizottság tanácskozásait:

- (i) a nyilvánosság kizárásával,
- (ii) a Tanács székhelyén tartja.

b) A Miniszterek Bizottsága dönti el, hogy milyen tájékoztatás adható a nyilvánosság kizárásával folytatott tanácskozásról.

c) A Miniszterek Bizottsága kötelező módon ülést tart a Tanácskozó Közgyűlés minden ülészakának megnyitása előtt és az ülészakok kezdetén; továbbá ülést tarthat, valahányszor azt szükségesnek ítéli meg.

V. fejezet

A Tanácskozó Közgyűlés

22. cikk

A Tanácskozó Közgyűlés az Európa Tanács tanácskozó testülete. Megvitatja a jelen Alapszabály értelmében hatáskörébe tartozó kérdéseket, és állásfoglalásait ajánlás formájában a Miniszterek Bizottsága elé terjeszti.

23. cikk

a) A Tanácskozó Közgyűlés tanácskozhat és ajánlásokat tehet minden olyan kérdéstről, amely megfelel az Európa Tanács minden céljának és annak hatáskörébe tartozik az I. fejezetben foglaltak szerint. A Tanácskozó Közgyűlés tárgyalhat és ajánlást tehet minden olyan kérdés kapcsán, amelyet véleménye kikérése végett a Miniszteri Bizottság terjesztett be hozzá.

b) A Tanácskozó Közgyűlés a fenti a) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően állapítja meg napirendjét az olyan európai kormányközi szervezetek tevékenységének figyelembevételével, amelyeknek a Tanács valamennyi vagy néhány tagállama is tagja.

c) Kétség esetében a Közgyűlés Elnöke dönti el, hogy az ülészak során felmerült valamely kérdés a Közgyűlés napirendjének keretébe tartozik-e.

24. cikk

A Tanácskozó Közgyűlés, figyelembe véve a 38. cikk d) rendelkezéseit, bizottságokat létesíthet a 23. cikkben meghatározott hatáskörébe tartozó valamennyi kérdés vizsgálatára, jelentések készítésére, a napirendjére tűzött ügyek tanulmányozására, továbbá minden ügyrendi kérdésre vonatkozó javaslat tételére.

25. cikk

a) A Tanácskozó Közgyűlés a tagországok képviselőiből áll, akiket az érintett parlamentek választanak meg saját parlamenti képviselőik közül, vagy akiket a parlament által megállapított eljárás szerint a parlamenti képviselők neveznek ki azzal a fenntartással, hogy minden tagállam kormánya is eszközölhet további kinevezéseket abban az esetben, ha a parlament éppen nem ülésezik és nem állapította meg az ebben az esetben követendő kinevezési eljárást. Minden képviselőnek annak a tagállamnak az állampolgárságával kell bírnia, amelyet képvisel. A képviselő nem lehet egyidejűleg a Miniszterek Bizottságának is tagja.

Az ily módon kinevezett képviselők mandátuma a kinevezésüket követő rendes ülészak megnyitásával lép életbe és csak a következő rendes ülészak vagy egy későbbi rendes ülészak megnyitásakor jár le, kivéve, hogy a tagországok, parlamenti választások esetében, új kinevezések tételére válnak jogosulttá.

Amennyiben egy tagállam betölti az elhalálozás vagy lemondás miatt megüresedett helyeket, vagy parlamenti választások következtében újabb kinevezéseket eszközöl, az új képviselők mandátuma a Közgyűlésnek a kinevezésüket követő első ülésén lép életbe.

b) A Közgyűlés ülészaka alatt a Közgyűlés hozzájárulása nélkül egyetlen képviselőt sem lehet mandátumától megfosztani.

c) Minden képviselőnek lehet helyettese, aki távollétében helyette ülésezik, felszólal és szavaz. A fenti a) bekezdés rendelkezései a helyettesek kinevezésére is vonatkoznak.

26. cikk

A tagállamok a következő számú képviselőt küldhetik:

Ausztria 6

Belgium 7

Csehszlovákia 8

Ciprus 3

Dánia 5

Finnország 5

Franciaország 18

Németországi SzK 18

Görögország 7

Magyarország 7

Izland 3

Írország 4

Olaszország 18

Liechtenstein 2

Luxemburg 3

Málta 3

Hollandia 7

Norvégia 5

Portugália 7

San Marino 2

Spanyolország 12

Svédország 6

Svájc 6

Törökország 12

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság 18

27. cikk

Annak a feltételeit, hogy miként történjék a Miniszterek Bizottsága kollektív képviselete a Tanácskozó Közgyűlésen, illetve, hogy miként szólalhatnak fel ott a Bizottság egyes tagjai és helyetteseik, a Bizottság által - a Közgyűléssel való konzultálás után - szövegezett ügyrend erre vonatkozó rendelkezései határozzák meg.

28. cikk

a) A Tanácskozó Közgyűlés megállapítja ügyrendjét és tagjai közül megválasztja Elnökét, aki a legközelebbi rendes ülésszakig marad hivatalban.

b) Az Elnök irányítja a Tanácskozó Közgyűlés munkáját, de a vitában és a szavazásban nem vesz részt. Annak a képviselőnek, aki elnök lett, a helyettese jogosult az elnök helyében ülésezni, szót kérni és szavazni.

c) Az ügyrend határozza meg egyebek között:

(i) a határozatképességet;

(ii) az Elnök, valamint a többi tisztségviselő választásának módját és megbízatásuk időtartamát;

(iii) a napirend összeállításának módját és a képviselők arról való tájékoztatását;

(iv) a képviselők és helyetteseik nevei közzétételének időpontját és módját.

29. cikk

A 30. cikk rendelkezéseinek fenntartásával a Tanácskozó Közgyűlés minden határozatát a leadott szavazatok kétharmados többségével hozza, ideértve azokat a határozatokat, amelyek tárgya a következő:

(i) ajánlások tétele a Miniszterek Bizottságának;

(ii) javaslatétel a Bizottságnak a Közgyűlés napirendjére felirandó kérdéseket illetően;

(iii) bizottságok létrehozása;

(iv) az ülésszak megnyitási időpontjának megállapítása;

(v) annak meghatározása, hogy a fenti (i)-(iv) pontokba nem tartozó egyéb határozatok elfogadásához milyen szavazati többség szükséges, vagy kétes esetekben milyen többség a megfelelő.

30. cikk

A Tanácskozó Közgyűlésnek azokat a határozatait, amelyek belső ügyrendjére, nevezetesen a tisztségviselők megválasztására, a bizottságok tagjainak kinevezésére és az Ügyrendi Szabályzat jóváhagyására vonatkoznak, azzal a szótöbbséggel hozza meg, amelyet a Közgyűlés a 29. cikk (v) pontjának megfelelően határoz meg.

31. cikk

Azokat a vitákat, amelyek valamely kérdésnek a Tanácskozó Közgyűlés napirendjére tűzésével kapcsolatosak, a tárgy meghatározására és a napirendre tűzés mellett és ellene szóló érvekre kell korlátozni.

32. cikk

A Tanácskozó Közgyűlés évente egy rendes ülészakot tart, amelynek időpontját és időtartamát a Közgyűlés oly módon állapítja meg, hogy lehetőleg kerülje az átfedést a tagállamok parlamenti ülészsakaival és az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének ülészsakaival. A rendes ülészak időtartama nem haladhatja meg az egy hónapot, kivéve, ha a Közgyűlés és a Miniszterek Bizottsága közös megegyezés alapján másként nem dönt.

33. cikk

A Tanácskozó Közgyűlés rendes ülészsakait a Tanács székhelyén tartja, kivéve, ha a Közgyűlés és a Miniszteri Bizottság másként nem dönt.

34. cikk

A Tanácskozó Közgyűlés rendkívüli ülészsakra is összehívható, a Miniszterek Bizottsága vagy a Közgyűlés elnökének kezdeményezésére, közös megegyezésük alapján, amely megegyezés az ülészak időpontjának és helyének meghatározására is kiterjed.

35. cikk

A Tanácskozó Közgyűlés vitái nyilvánosak, hacsak az másképp nem dönt.

VI. fejezet

A Titkárság

36. cikk

- a) A Titkárság Főtitkárból, Főtitkárhelyettesből és a szükséges személyzetből áll.
- b) A Főtitkárt és a Főtitkárhelyettest a Miniszterek Bizottsága javaslatára a Tanácskozó Közgyűlés nevezi ki.
- c) A Titkárság többi tagját, a szervezeti szabályzatnak megfelelően, a Főtitkár nevezi ki.
- d) A Titkárság tagjai egyetlen kormánynál sem viselhetnek semmilyen fizetett hivatalt, nem lehetnek a Tanácskozó Közgyűlés vagy egy nemzeti parlament tagjai és nem folytathatnak feladataikkal össze nem egyeztethető tevékenységet.

e) A Titkárság minden tagjának ünnepélyes nyilatkozatot kell tennie, amelyben kifejezi az Európa Tanács iránti elkötelezettségét és ígéri, hogy feladatait lelkiismeretesen, semmiféle nemzeti meggondolás által befolyásolni magát nem engedvén fogja végezni, továbbá hivatalának gyakorlása közben nem kéri és nem fogadja el egyetlen kormány vagy az Európa Tanácson kívüli bármely hatóság utasításait, és tartózkodik minden olyan cselekedettől, amely összeegyeztethetetlen lenne a kizárólag az Európa Tanácsnak felelős nemzetközi tisztviselő minőségével. A Főtitkár és a Főtitkárhelyettes a Bizottság előtt, a személyzet tagjai pedig a Főtitkár előtt teszik meg ezt a nyilatkozatukat.

f) Minden tagállamnak tiszteletben kell tartania a Főtitkár és a Titkárság személyzetének kizárólagosan nemzetközi jellegét, és tartózkodnia kell attól, hogy őket hivataluk gyakorlása közben befolyásolják.

37. cikk

a) A Titkárság a Tanács székhelyén működik.

b) A Főtitkár a Titkárság tevékenységéért a Miniszterek Bizottságának felelős. A 38. cikk d) bekezdése rendelkezéseinek fenntartása mellett a Főtitkár biztosítja a Tanácskozó Közgyűlés számára az adminisztratív és egyéb olyan szolgáltatásokat, amelyekre az igényt tart.

VII. fejezet

Pénzügyek

38. cikk

a) Minden tagállam maga viseli a Miniszterek Bizottságában és a Tanácskozó Közgyűlésen való képviselésének költségeit.

b) A Titkárság kiadásai és az egyéb közös kiadások abban az arányban oszlanak meg a tagállamok között, amelyet a Bizottság állapít meg az egyes tagországok népességének a száma szerint.

A társult tagok hozzájárulását a Bizottság állapítja meg.

c) A pénzügyi szabályzatnak megfelelően a Tanács költségvetését a Főtitkár jóváhagyás végett minden évben a Bizottság elé terjeszti.

d) A Főtitkár a Bizottsághoz továbbítja a Közgyűlésnek azokat a kívánságait, amelyek a költségvetésben a Közgyűlés és tevékenysége részére megállapított összeget meghaladó kiadásokkal járnak.

e) A Főtitkár továbbá a Miniszterek Bizottságához költségbecslést nyújt be a Bizottsághoz beterjesztett valamennyi ajánlás pénzügyi kihatásairól. Az a határozat, amelynek végrehajtása többletkiadásokat igényel, csak akkor tekinthető elfogadottnak, ha a Miniszterek Bizottsága jóváhagyta az erre vonatkozó előre látható többletköltségeket.

39. cikk

A Főtitkár minden évben tájékoztatja a tagországok kormányait hozzájárulásuk összegéről. A hozzájárulás esedékesnek tekinthető az értesítés napján, és azt a Főtitkárhoz legkésőbb hat hónapon belül be kell fizetni.

VIII. fejezet

Kiváltságok és mentességek

40. cikk

a) Az Európa Tanács, a tagállamok képviselői és a Titkárság a tagállamok területén a feladatuk ellátásához szükséges kiváltságokkal és mentességekkel rendelkeznek. Ezek a mentességek magukban foglalják a Tanácskozó Közgyűlés képviselőinek azt a mentességét, hogy a tagállamok területén nem tartóztathatók le, és ellenük bírósági eljárás nem indítható a Közgyűlés és annak bizottságaiban lezajlott viták során nyilvánított véleményük vagy szavazatuk miatt.

b) A tagállamok vállalják, hogy a lehető legrövidebb időn belül Egyezményt írnak alá a fenti a) bekezdés rendelkezéseinek végrehajtása céljából. Ennek érdekében a Miniszterek Bizottsága ajánlani fogja a tagállamok kormányainak a területükön biztosítandó kiváltságokat és mentességeket meghatározó megállapodás megkötését. Ezen kívül a Francia Köztársaság kormányával külön kötendő megállapodásban meg kell határozni azokat a kiváltságokat és mentességeket, amelyekben az Európa Tanács a székhelyén részesül.

IX. fejezet

Módosítások

41. cikk

a) A jelen Alapszabályra vonatkozó módosítási javaslatokat a Miniszterek Bizottságában, vagy a 23. cikkben leírt feltételek mellett, a Tanácskozó Közgyűlésen lehet megtenni.

b) A Bizottság az Alapszabálynak azokat a módosításait, amelyeket kívánatosnak tart, jegyzőkönyvbe foglaltatja és ajánlja.

c) Minden módosítási jegyzőkönyv azután lép életbe, miután azt a tagállamok kétharmada aláírta és megerősítette.

d) A jelen cikk előző bekezdésében foglalt rendelkezések ellenére, a Bizottság és Közgyűlés által jóváhagyott, a 23-35., 38. és 39. cikkekre vonatkozó módosítások a Főtitkár által kiállított és a tagországok kormányainak átadott, a fent említett módosítások jóváhagyását igazoló tanúsítvány keltének napján lépnek életbe. A jelen bekezdés rendelkezései csak a Közgyűlés második rendes ülészakánának vége után alkalmazhatók.

X. fejezet

Záró rendelkezések

42. cikk

a) A jelen Alapszabályt meg kell erősíteni. A megerősítő okiratokat Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság kormányánál kell letétbe helyezni.

b) A jelen Alapszabály hét megerősítő okirat letétbe helyezése után lép hatályba. Az Egyesült Királyság kormánya értesíti valamennyi aláíró kormányt az Alapszabály hatálybalépéséről, közölvén az adott napra vonatkozóan az Európa Tanács tagállamainak a nevét.

c) Minden további aláíró ezt követően a megerősítő okirata letétbe helyezésének napjától kezdődően válik az Alapszabály részesévé.

A fentiek hitelül az erre nézve kellően felhatalmazottak a jelen Alapszabályt aláírták.

Kelt Londonban, az 1949. évi május hó 5. napján angol és francia nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles, egyetlen példányban, amely Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság kormánya irattárában marad, amely minden aláíró kormánynak hitelesített másolatokat juttat el.

(Aláírások)

Alapszabályszerű határozatok

I.

**A Miniszterek Bizottsága
által nyolcadik ülészaka során hozott határozat
1951 májusa**

A Miniszterek Bizottsága

Tekintettel a Tanácskozó Közgyűlés által az Európa Tanács Alapszabályának felülvizsgálatára vonatkozóan előterjesztett bizonyos javaslatokra;

Megállapítván, hogy az alább említett intézkedések nem mondanak ellent a jelen Alapszabály rendelkezéseinek;

Kinyilatkoztatja a következő rendelkezések hatálybaléptetésére irányuló szándékát:

Új tagállamok felvétele

A Miniszterek Bizottsága, mielőtt felkérne egy államot, hogy az Alapszabály 4. és 5. cikke rendelkezéseinek megfelelően tagállamként vagy társult tagként csatlakozzzék az Európa Tanácshoz, illetve, mielőtt a 8. cikk rendelkezéseinek megfelelően kilépésre szólítaná fel az Európa Tanács valamely tagállamát, először is a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően, konzultál a Tanácskozó Közgyűléssel.

A Miniszterek Bizottságának hatásköre

(Az Alapszabály 15. cikke)

A Bizottság adott esetben döntéseit egyezmény vagy megállapodás formájában hozza meg. Ilyen esetben a következő rendelkezések alkalmazandók:

- (i) A Főtitkár az egyezményt vagy megállapodást valamennyi tagországnak átadja megerősítés céljából;
- (ii) Valamennyi tagország vállalja, hogy az átadást követő egy éven belül, vagy amennyiben ez különleges körülmények miatt nem lehetséges, 18 hónapon belül betérjeszti az egyezmény vagy megállapodás megerősítése kérdését az országok illetékes hatóságához vagy hatóságaihoz;
- (iii) A megerősítő okiratokat a Főtitkárnál kell letétbe helyezni;
- (iv) Az egyezmény vagy megállapodás csak az azt megerősítő tagállamokra nézve kötelező.

Közös Bizottság

(i) A Közös Bizottság az Európa Tanács koordinációs szerve. A Miniszterek Bizottsága és a Tanácskozó Közgyűlés jogainak sérelme nélkül a Közös Bizottság feladatai egyebek között a következők:

- a) megvizsgálja a két említett szerv közös problémáit;
- b) felhívja a két szerv figyelmét azokra a kérdésekre, amelyek az Európa Tanács különös érdeklődésére tarthatnak számot;
- c) javaslatokat tesz a Miniszterek Bizottsága és a Tanácskozó Közgyűlés napirendi tervzetére nézve;
- d) megvizsgálja és támogatja azokat az intézkedéseket, amelyek előmozdíthatják a két szerv egyike vagy másika által jóváhagyott javaslatok gyakorlati megvalósítását;

(ii) a) A Közös Bizottság elvileg tizenkét tagból áll, akik közül öten a Miniszterek Bizottságát, heten pedig a Tanácskozó Közgyűlést képviselik. Az utóbbiak között van a Tanácskozó Közgyűlés elnöke is, aki hivatalból tag.

A tagok száma a Miniszterek Bizottsága és a Közgyűlés között létrejött közös megegyezés alapján növelhető. A Miniszterek Bizottsága azonban jogosult saját képviselőinek számát egy vagy két taggal növelni.

b) A Miniszterek Bizottságára és a Tanácskozó Közgyűlésre tartozik, hogy miként határozzák meg saját képviselőiknek a Közös Bizottságba való kijelölése módját.

c) A Főtitkár tanácskozási joggal vehet részt a Közös Bizottság ülésein.

(iii) a) A Közös Bizottság elnöki tisztét a Tanácskozó Közgyűlés elnöke látja el.

b) A Közös Bizottság csak akkor tanácskozhat érvényesen, ha a Miniszterek Bizottságának legalább három és a Tanácskozó Közgyűlés legalább öt képviselője jelen van.

- c) A Közös Bizottság döntéseit szavazás nélkül hozza.
- d) A Közös Bizottságot az elnök hívja össze és üléseit a szükséges gyakorisággal tartja, különösen a Miniszterek Bizottsága és a Tanácskozó Közgyűlés ülészeit előtt és után.
- e) A Közös Bizottság - az előbbi rendelkezések érintése nélkül - saját ügyrendet fogadhat el.

Szakosított Szervek

(i) a) Az Európa Tanács a tagállamok között tárgyalásokat kezdeményezhet Európai Szakosított Szervek létrehozásáról, amelyek mindegyikének saját szakterülete lenne gazdasági, szociálpolitikai, kulturális, jogi, közigazgatási vagy egyéb kapcsolatos területen.

b) A tagállamok mindegyike szabadon határoz arról, hogy valamely Európai Szakosított Szervhez csatlakozik-e vagy sem.

(ii) Amennyiben a tagállamok saját kezdeményezésükre maguk között Európai Szakosított Szerveket hoznak létre, meg kell vizsgálni, hogy kívánatos-e kapcsolatot létesítenie ezen Szervek és az Európa Tanács között, az európai közösség egésze érdekeinek kellő módon történő figyelembevételével.

(iii) a) A Miniszterek Bizottsága bármelyik Szervet felkérheti, hogy küldjön neki időszakos jelentéseket a tevékenységéről.

b) Amennyiben a Szakosított Szervet létrehozó megállapodás parlamenti testület létesítéséről rendelkezik, ez a parlamenti testület felkérhető, hogy nyújtson be időszakos jelentéseket az Európa Tanács Tanácskozó Közgyűléséhez.

(iv) a) Az Európa Tanács és az Európai Szakosított Szerv között megkötött különleges megállapodások határozzák meg azokat a feltételeket, amelyek mellett az adott Szakosított Szerv kapcsolódik az Európa Tanácshoz. Ezek a megállapodások egyebek között a következőkre vonatkozhatnak:

1. kölcsönös képviselő és adott esetben megfelelő integrációs formák az Európa Tanács szervei és a Szakosított Szerv között;

2. információk, dokumentációk és statisztikai adatok cseréje;

3. a Szakosított Szervek jelentései az Európa Tanácshoz, és az Európa Tanács ajánlásai a Szakosított Szervekhez;

4. a személyzetet és az adminisztratív, technikai, költségvetési és pénzügyi szolgáltatásokat érintő megegyezések.

b) Ezeket a megállapodásokat az Európa Tanács nevében a Miniszterek Bizottsága tárgyalja és köti meg, miután a Tanácskozó Közgyűlés azokról véleményt nyilvánított.

(v) Az Európa Tanács a fenti rendelkezések értelmében összehangolhatja a Tanáccsal kapcsolatban álló Szakosított Szervek tevékenységét, közös megbeszéléseket folytatva velük, ajánlásokat téve nekik, továbbá ajánlásokat téve a tagállamok kormányainak.

Kapcsolatok a nemzetközi kormányközi és nem-kormányközi szervezetekkel

(i) A Miniszterek Bizottsága az Európa Tanács nevében megállapodásokat köthet bármely kormányközi szervezettel az Európa Tanács hatáskörébe tartozó ügyekben. Ezek a megállapodások határozzák meg nevezetesen azt, hogy az adott szervezet és az Európa Tanács milyen feltételek mellett létesítenek egymással kapcsolatot.

(ii) Az Európa Tanács vagy bármely szerve jogosult az olyan, az Európa Tanács hatáskörébe illő feladat ellátására, amellyel más európai kormányközi szervezetek bízzák meg. A Miniszterek Bizottsága köti meg az ezzel kapcsolatban szükséges megállapodásokat.

(iii) Az (i) bekezdésben említett megállapodás egyebek között úgy rendelkezhet:

a) hogy a Tanács minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy az említett szervezetektől rendszeres jelentéseket és információkat kapjon és nekik hasonlókat nyújtson akár írásban, akár szóban;

b) hogy a Tanács véleményt nyilvánít és szolgáltatásokat nyújt e szervezetek kérelmének megfelelően.

(iv) A Miniszterek Bizottsága az Európa Tanács nevében minden szükséges lépést megtehet az olyan kormányközi és nem-kormányközi szervezetekkel való konzultálás végett, amelyek az Európa Tanács hatáskörébe tartozó kérdésekkel foglalkoznak.

II.

Részleges megállapodások

A Miniszterek Bizottsága által a kilencedik ülészen hozott határozat 1951 augusztusa

A Miniszterek Bizottsága

Tekintettel az Alapszabály 20. cikkének *a)* bekezdésére, amely szerint a Miniszterek Bizottsága által a tagállamok kormányaihoz intézett ajánlások elfogadásához a szavazó képviselők egyhangú szavazata és a bizottságban helyet foglalni jogosult képviselők többsége szükséges;

Tekintettel a Tanácskozó Közgyűlés által 1950 augusztusában jóváhagyott 3. Ajánlásra;

Törekedvén arra, hogy amilyen gyakran csak lehet, a döntéseket egyhangúlag hozzák, elismervén ugyanakkor, hogy bizonyos körülmények között egyes tagállamok tartózkodni kívánnak a mások által javasolt irányvonaltól;

Megállapítván, hogy e célból kívánatos az Alapszabály 20. cikke *a)* bekezdésében már jóváhagyott tartózkodási gyakorlatot oly módon pontosítani, hogy a Miniszterek Bizottsága egyes képviselőinek joga van kormányának képviselőtársai által elfogadott döntés iránti elkötelezését oly módon elkerülni, hogy tartózkodik a javaslat feletti szavazástól;

Elhatározza:

1. Ha a Bizottság a szavazó képviselők egyhangú szavazatával és a Bizottságban helyet foglalni jogosult képviselők többségével elhatározza, hogy valamely eléje terjesztett javaslatra nézve megengedett legyen a szavazástól való tartózkodás, akkor ezt a javaslatot a Bizottság elé kell terjeszteni; a javaslatot csak azoknak a képviselőknek a részéről kell elfogadottnak tekinteni, akik azt megszavazták, és alkalmazása is ennek megfelelően korlátozódik.

2. Minden többletkiadást, amely a fenti eljárással elfogadott javaslatok következményeképpen a Tanácsra hárul, kizárólag azoknak a tagoknak kell viselniük, amelyek képviselői a javaslatra szavaztak.

A Főtitkár, a Főtitkárhelyettes és a Közgyűlés Jegyzőjének kinevezésére vonatkozó Szabályzat

1. A jelölések benyújtása

a) Abban az esetben, ha a Főtitkárság három legmagasabb, a Miniszterek Bizottsága javaslatára a Tanácskozó Közgyűlés által betöltendő állásának egyikében üresedés áll be, vagy az alábbi 8. cikk *b)* bekezdése esetében

(i) egy vagy több tagállam kormánya;

(ii) a Főtitkárhelyettes és a Közgyűlés Jegyzője állására nézve a Főtitkár jelölési javaslatot tehet a Miniszterek Bizottságának.

Továbbá, a Tanácskozó Közgyűlés Jegyzője állásának megüresedésekor vagy az alábbi 8. cikk *b)* bekezdése esetén a Tanácskozó Közgyűlés egy vagy több képviselőcsoportja is tehet javaslatot a Miniszterek Bizottságának; a javaslatokat legalább öt, és legfeljebb tíz aláírással kell ellátni.

A Főtitkár csak olyan jelölteket javasolhat, akik már állandó vagy ideiglenes jelleggel a Főtitkár alkalmazottai.

A Főtitkár alkalmazottainak jelölését egy vagy több kormány ugyancsak támogathatja, feltéve, hogy a Főtitkárhelyettes és a Tanácskozó Közgyűlés Jegyzője esetében a Főtitkár véleményét előre kikérték és ő a beleegyezését adta.

b) A tagállamok kormányai és a Tanácskozó Közgyűlés képviselői javaslataikat a Főtitkárhoz juttatják el, aki azokat saját javaslataival egyetemben a Miniszterek Bizottságához továbbítja.

2. A jelöltek kiválasztását meghatározó tényezők

A jelöltek kiválasztását meghatározó tényezők a következők:

a) Kiemelkedő szaktekintéllyel és feddhetetlenséggel, valamint a betöltendő állásnak megfelelő képességekkel rendelkező személyek kiválasztása.

b) Az Európa Tanácsnál már alkalmazásban álló személyek képzettségének és tapasztalatainak figyelembevétele, hogy ezáltal a Titkárság alkalmazottainak ésszerű előmeneteli lehetőségei legyenek.

c) A betöltendő állások méltányos földrajzi elosztásának szükségessége a tagállamok között, figyelembe véve mindenekelőtt a hatékonyság fontosságát. A Titkárság egyetlen hivatalára sem lehet valamely tagállamnak előjoga.

3. A jelölések előzetes megvizsgálása a Miniszterek Bizottsága által

A Miniszterek Bizottsága megvizsgálja a jelöltek listáját. A Bizottság vagy egy erre a célra kinevezett albizottság személyes beszélgetésre hívhatja be a jelölteket.

4. A Miniszterek Bizottságának tanácskozása a Közgyűléssel

A Miniszterek Bizottsága, mielőtt a Főtitkárság három vezető állása egyikének betöltésével kapcsolatos ajánlásait benyújtaná a Tanácskozó Közgyűlésnek, a Közös Bizottság közvetítésével tanácskozik a Közgyűléssel.

Erre a tanácskozásra, hacsak a Közös Bizottság másképp nem dönt, legalább harminc nappal annak az ülésnek a megnyitása előtt kerül sor, amelynek során a Közgyűlés a kinevezést megejteti.

5. A jelöltek állítása

a) Amennyiben a Közös Bizottságban másképp nem döntenek, a Miniszterek Bizottsága összeállít egy, legalább két nevet tartalmazó listát, amelyet a Közgyűléshez nyújt be.

b) A Főtitkár és a Főtitkárhelyettes állására való jelölések esetén a Miniszterek Bizottsága, amennyiben úgy kívánja, a jelöltek listáját elsőbbségi sorrendben állíthatja össze.

6. Eljárási rend a Vezetőségben

A Miniszterek Bizottsága által a Közgyűléshez benyújtott javaslatokat a Vezetőség vizsgálja meg, és a jelölteket beszélgetésre hívhatja be. Azután a javaslatokat átadja a Közgyűlésnek, jelezvén - ha úgy találja helyesnek és megfelelőnek -, a jelöltek között a saját elsőbbségi sorrendjét és a Miniszterek Bizottságának elsőbbségi sorrendjét.

7. Eljárási rend a Közgyűlésen

a) A Közgyűlés megejteti a jelölést.

b) A szavazás titkosan történik.

c) A szavazás első fordulójában a leadott szavazatok abszolút többsége, a második fordulóban relatív többsége szükséges.

8. A kinevezés időtartama és esetleges megújítása

a) A három magas állásra a kinevezés ezentúl ötéves időtartamra szól.

b) Az ilyen tisztviselő alkalmazásának lejártá előtt legkésőbb hat hónappal meg kell indítani az előző bekezdésekben előírt eljárásokat. Az illető tisztviselő jelölése az 1. bekezdésnek megfelelően újra előterjeszhető és megbízatása mindig megújítható a Közgyűlés és a Miniszterek Bizottsága között a Közös Bizottságban létrejött megállapodásban előre meghatározott időtartamra.

A tanácskozási státus szabályzata

(A Miniszterek Bizottsága által 1972. október 16-án hozott (72)35. számú határozat az Európa Tanács és a nem-kormányközi szervezetek között fennálló kapcsolatokról)

1. Az Európa Tanács munkakapcsolatot létesíthet a nem-kormányközi nemzetközi szervezetekkel, tanácskozási státust biztosítva számukra.

2. E célból az Európa Tanács összeállítja azoknak a nem-kormányközi szervezeteknek a jegyzékét, amelyek saját szakterületükön különösen elismertek, és amelyek egy meghatározott területen folytatott tevékenységük révén alkalmasak arra, hogy hozzájáruljanak az Európa Tanács tagállamai közötti szorosabb egység megvalósításához, amint azt a tagországok az Alapszabály 1. cikkében célul tűzték ki.

3. Az érintett szervezetek kötelezik magukat, hogy:

a) a lehető legnagyobb nyilvánosságot biztosítják szakterületükön az Európa Tanács kezdeményezéseinek, illetve azok megvalósításának;

b) tájékoztatják a Főtitkárságot minden olyan tevékenységükről, amely az Európa Tanács érdeklődésére tarthat számot;

c) megadják azokat a szakterületükkel kapcsolatos információkat, dokumentációkat és véleményezéseket, amelyeket a Főtitkár esetleg kér tőlük;

d) rendszeres időszakonként tájékoztatják a Főtitkárt azokról a lépésekről, amelyeket az a) bekezdésben vállalt kötelezettségük vonatkozásában tettek;

e) ismertetik a Főtitkárral értekezleteik időbeosztását, és a Főtitkár kérésére hozzájárulnak ahhoz, hogy azokon a Főtitkárság megfigyelője részt vegyen.

4. A Közgyűlés Bizottságai, a kormányok szakértői bizottságai, a Miniszterek Bizottságának egyéb segédszervei és a Főtitkár tanácskozhatnak e szervezetekkel a közös érdeklődésre számotartó kérdésekről.

5. A szervezetek

a) emlékeztetőket nyújthatnak be a Főtitkárhoz, aki, amennyiben célszerűnek véli, továbbítja azokat a Tanácskozó Közgyűlés valamely bizottságához vagy egy kormány szintű szakértői bizottsághoz;

b) felkérhetők a Közgyűlés bizottságai által, hogy fejtsek ki szóban vagy írásban az e bizottságok napirendjén szereplő kérdésekkel kapcsolatos nézeteiket;

c) megkapják a Közgyűlés napirendjét és nyilvános dokumentumait, továbbá megfigyelőket küldhetnek - felszólalási jog nélkül - a Közgyűlés nyilvános üléseire.

6. A Főtitkár vezetői azoknak a szervezeteknek a jegyzékét, amelyek az Európa Tanács mellett tanácskozó státussal rendelkeznek.

7. Minden olyan szervezet, amely azt kívánja, hogy ebbe a jegyzékbe felvegyék, kérelmet nyújt be az Európa Tanács Főtitkárához, csatolva hozzá harminc példányban egy francia és egy angol nyelven készített ügyiratot, amely a szervezet alapszabályát, tagszervezeteinek jegyzékét, a közelmúltban folytatott tevékenységéről szóló jelentést és azt a nyilatkozatot tartalmazza, amely szerint elfogadja az Európa Tanács Alapszabálya preambulumban és 1. cikkében kifejtett elveket.

8. A jegyzékbe felvett szervezetet a Főtitkár törölheti, ha véleménye szerint a kérdéses szervezet nem tett eleget a rá vonatkozó és a fenti 2., 3. és 7. bekezdésben meghatározott kötelezettségeknek, vagy ha egy szélesebb körű és a jegyzékben már szereplő szervezethez való csatlakozása következtében kétszeres képviselőnek jutna. Mindazonáltal a Főtitkárnak előzetesen értesítenie kell a szóban forgó szervezetet a jegyzékről való törlési szándékáról, hogy ezáltal lehetőséget biztosítson a szervezetnek az ezzel kapcsolatos észrevételei előterjesztésére.

9. A Főtitkár hathavonként tájékoztatja a Miniszterek Bizottságát és a Tanácskozó Közgyűlést azoknak a szervezeteknek a nevével, amelyeket fel kíván venni a jegyzékbe, vagy arról törölni szándékozik, mellékelve ügyirataikból az esetük megítéléséhez feltétlenül szükséges adatokat és azokat az érveket, amelyek a Főtitkár véleménye szerint a jegyzékre való felvételük vagy az onnan való törlésük mellett szólnak, tekintetbe véve a fenti 2., 3. és 7. bekezdésekben foglalt szabályokat. A Főtitkár feljegyzésének, amelyet valamely szervezet jegyzékről való törlésével kapcsolatban terjesztett be, tartalmaznia kell az érintett szervezetnek a Főtitkár szándékára vonatkozó esetleges észrevételeit. Amennyiben nem merült fel az alábbi 10. bekezdésben leírt ellenvetés, az így közölt neveket hat hónap elteltével, az esettől függően, fel kell venni a jegyzékbe, illetve törölni kell arról.

10. Ez alatt a hat hónapos időszak alatt a Miniszterek Bizottsága egy tagja vagy a Közgyűlés három tagja, akik legalább két különböző állam polgárai, kérhetik bármely olyan szervezet ügyiratának átvizsgálását, amelynek nevét a fentiek szerint közölték. Az első esetben a vizsgálatot végre kell hajtani, és azt követően a Miniszterek Bizottsága dönt a jegyzékbe való felvételről, illetve az onnan való törlésről. A második esetben a Közgyűlés az ügyben illetékes bizottsága jelentésének alapján ajánlást tesz a Miniszterek Bizottságához, amely véglegesen dönt. Amennyiben a szervezet ügyiratának átvizsgálását egyidőben kéri a Miniszterek Bizottsága egy tagja és a Közgyűlés három tagja, akik legalább két különböző állam állampolgárai, a Miniszterek Bizottsága csak azután hoz döntést, miután megkapta a Közgyűlés ajánlását.

11. A fent leírt eljárás nem korlátozza a Miniszterek Bizottsága és a Közgyűlés jogát arra nézve, hogy más nem-kormányközi szervezetekkel kapcsolatban ügyrendjüknek megfelelő kezdeményezéseket tegyenek.

12. Az olyan szervezet, amelynek jegyzékbe vételét elutasították vagy amelyet a jegyzékről töröltek, csak az ügyében hozott döntést követő három év elteltével nyújthat be újabb felvételi kérelmet.

13. Azok a szervezetek, amelyek a jelen szabályok hatályba lépésének napján az Európa Tanács mellett tanácskozási státussal bírnak, felkerülhetnek a fenti 2. bekezdésben említett, az Európa Tanács mellett

tanácskozái státussal rendelkező szervezetek új jegyzékébe, de utóbb a jelen szabályok értelmében törölhetők is arról.